

ТАНЦОВ СЪСТАВ “КИТКА” В БРАТИСЛАВА

ИНЖ. Д-Р РАЙЧО ВЕЛЕВ

Поредната добра изява на танцовия състав “Китка” от Бърно се състоя през март тази година в рамките на българската вечер в Братислава. Там съставът гостува със своя програма по покана на местния българския клуб. Вечерта беше организирана във връзка с националния празник на Република България - Трети март. Подходящо подбраната и добре подготвена за целта зала в културния дом Ружинов бе мястото където танцьорите на състав “Китка” представиха своето умение. Нагиздени в нови носии, горещо аплодирани от участниците в празника, те представиха фолклорна програма по собствена

хореография. Въодушевени от сърцатото изпълнение на състава, гостите масово

ставаха от местата си и се хващаха на общото право хоро. Последваха дунавско и дайчово хоро, надиграване в ръченица. Създадената атмосфера отвори простор за танцови изяви. Унесени от магията на българските ритми, в хората се включваха и гости, които за пръв път се докосваха до нашия фолклор. Горещите аплодисменти в края на програмата бяха най-голямата награда и удовлетворение за танцьорите от състава. Те бяха и са заслужено признание за положения през годините упорит труд. Труд, довел до днешния облик на танцовия състав “Китка” и правещ го желан участник в българските празненства. ■

Фото: Станислав Хлуп

МАРТЕНСКИ ПРАЗНИЦИ В ОСТРАВА

СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА

В началото на март Българският културно-просветен клуб в Острава почете 128-та годишнина от Освобождението на България и Първи март. Залата на остравския клуб се оказа малка за многобройните българи, дошли да отпразнуват тези традиционни български празници. Между гостите на празника бяха посланикът на България в Чехия Мартин Томов със семейството си, новият български консул в Прага – Татяна Караджова и г-жа Ваня Заякова от фирма “Диамант”.

С тези мили празници ни поздрави ученичката от трети клас Сандра Хлубкова – най-добрата ни малка декламаторка. От името на чешките приятели и членове на клуба трогателно приветствие на чист български език поднесе Михаела Цакова от осми клас. Спомнихме си и позабравеният вече Ден на жената. На този празничен ден посланик Томов покани на чаша българско вино всички присъстващи и се раздели тържествено с българите от Острава. Благодарихме му за помощта и съдействието, които ни оказваше през шестте години на своя мандат и му пожелахме здраве и необхо-

димата доза щастие и късмет в дипломатическата кариера. Мартеничките, които повече от нас бяха вързали за здраве и късмет и дегустацията на български вина и специалитети, поднесени от Ваня Заякова, обогатиха още повече празничната атмосфера. Вечерта завърши с хора и ръченици в изпълнение на танцовия състав “Пирин” от Бърно с художествен ръководител Георги Георгиев. Накрая всички присъстващи “извиха” традиционното право хоро. Вечерта бе незабравим празник за българската общност в Острава и региона. ■

“ПИРИН” В ХАРТМАНИЦИ

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

За трета поредна година сдружение “Пирин” с подкрепата на Министерството на културата на Чешката република и Южно-моравската област организира традиционната танцова лагер-школа, в която взе участие танцовият състав на сдружението. Лагер-школата се проведе от 7 до 9 април 2006 г. в Хартманици. Като лектор отново

бе поканен професионалният хореограф Николай Николов от музикалното училище в Котел. Бяха поставени три нови танца от различни етнографски области на България. От началото на тази година редовете на танцовия състав “Пирин” се разраснаха с нови членове-българи, което е предпоставка за по-богата дейност и по-активни сценични изяви.

Освен участието в традиционните концерти на малцинствата и фолклорните фестивали в Бърно, танцовият състав “Пирин” ще се представи и на концерта при откриването на фолклорния фестивал “Ф-сцена” на 22 юни в двора на крепостта “Шпилберк” заедно с професионалния ансамбъл “Ондраш”. ■

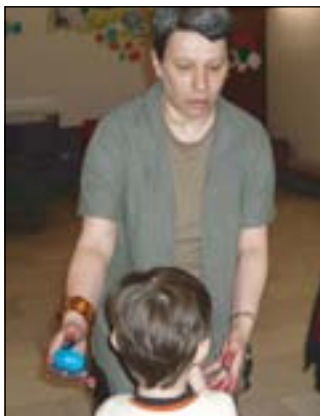
НИЕ ВЕЧЕ МОЖЕМ ДА ЧЕТЕМ И ПИШЕМ Празник на буквите в българското училище в Прага

ЛОРА ВЛАДИМИРОВА

“Всички букви зная, мога да чета, имам си прозорче светло към света!” заявиха гордо Айрин, Каролина и Памела на своя първи празник на буквите. Той, естествено, беше в българското училище “Д-р Петър Берон” в Прага, което специално за случая се бе превърнало в горско училище. В него трите първокласнички имаха труден урок – да покажат на всички, че вече знаят буквите и могат да четат. За да направят това

им помогнаха другарчетата им от трети клас. Те дълго ги изпитваха, в стихчета и песни, разбира се, дали знаят азбуката, дали знаят кои са нейните създатели и какво означават буквичките. И на всички въпроси трите първокласнички отговаряха, също в стихчета и песнички, отлично. И показаха на всички гости на тържеството, че вече могат да се разделят с букварчето, първото им другарче в училище и да поздравят новата си приятелка – читанката. Казаха им също колко е хубаво да си в първи клас, осо-

бено когато имаш такива приятели като буквичките. Или като третокласниците, които ги бяха посрещнали в училище в първия им учебен ден и ги придружили на първия им празник. Не забравиха да благодарят и на своята учителка – г-жа Тошева, която им бе отворила първото светло прозорче към света. Разбира се, очакваха ги още много усилия и труд и още много светли прозорчета към света на знанието. Трите първокласнички вече бяха направили своята първа стъпка към този свят. ■

НА ВЕЛИКДЕН С “ВЪЗРАЖДАНЕ”

ЛОРА ВЛАДИМИРОВА

И тази година членовете на сдружение “Възраждане” се събраха в българското училище в Прага, за да бъдат отново заедно на най-светлия християнски празник – Великден и да се поздравят със стародавното “Христос възкресе – во истина възкресе”. Събраха се, за да си пожелаят здраве и радост, смирение и обич към

ближните, вяра и надежда за светли бъдещи дни. Разбира се, на импровизираното тържество бяха и децата от неделното училище, които, както всяка година, поздравиха своите родители и гостите на тържеството с великденски песнички. Поздрав към членовете на сдружение “Възраждане” отправи и участникът в миналогодишния концерт на младите български таланти Филип Зайков с из-

пълненията си на пиано и цигулка. С помощта на Галя Петрова, учителка в неделното училище, децата показваха уменията си в боядисване на великденски яйца и в рецитиране на стихчета, посветени на светлия християнски празник, докосващ се със своята символика до всички нас. ■

ИМА ЛИ НАДЕЖДА ЗА НАДЕЖДА СЛЯПАТА ?

Забележителен моноспектакъл на Мария Статулова на пражка сцена

АСЕН МИЛЧЕВ

По покана на Българския културен институт в Прага на местна сцена гостува известната българска актриса Мария Статулова. Тя изнесе моноспектакъла “Надежда сляпата” от Боян Папазов в театър “V Reznické”. Онези наши сънародници от българската диаспора, които не успяха по различни причини да видят тази забележителна постановка, има за какво да съжаляват - пред нас се представи една изключителна актриса, израсла неимоверно през последните години. Тя разкри пред развълнуваната публика различните душевни състояния на своята героиня – сляпата Надежда, която разкарват през различни домове за хора с увреждания.

Какво е интересно да се знае за самата пиеса? Че макар и писана преди около 30 години, когато поради дисидентския ѝ характер не е било възможно да бъде показана, тя и днес привлича вниманието със задълбоченото третиране на общочовешките проблеми за отношението на обществото към слабите, нещастните, болните, сакатите...

Самият автор на пиесата разказва, че още през 1980 г. са искали да я поставят в театър “София”, когато директорът му, драматургът Кольо Георгиев, се е надявал, че може да я “прекара” през цензурата, което, разбира се, не станало. Главната и единствена роля трябвало да изпълнява Катя Паскалева. Репетирали в нейния апартамент. В текста си Катя имала любим откъс – за лудата “нефелна” крава Маруся, с която новите чорбаджии в стопанството не успели да се справят – нито давала мляко, нито искала да влачи оглавника. Затова я заклали. Четяла и плакала. Малцината, на които Паскалева е разказвала за детството си, разбирали защо тя се трогвала толкова дълбоко от историята на Маруся. Но по-важно е може би друго. Почитателите на голямата ни актриса, която за жалост толкова рано ни напусна, сигурно и досега си спомнят как Катя Паскалева сякаш умееше да играе и с гърба си. Например във филма “Козият рог”, когато облеche за първи път истинска женска рокля – влезе в кадър с нея и се отдалечи величес-

твено в дълбочина. По същия убедителен начин игра с “гърба си” и Мария Статулова по време на част от представлението в Прага, пренебрегвайки на пръв поглед един от основните закони на сценичното

изкуство, което повелява артистите да стоят по възможност винаги с лице към публиката. Но нейната игра “гърбом” имаше такова внушение, че никой дори не забеляза това отклонение от канона. Тя превръща текста на пиесата в изповед, която публиката бездиханно следваше. Умилително страшна и смешно върна. Всички разбраха и изблиците, и мълчанието ѝ.

Ето какво споделя актрисата за пътя, който е извървяла, докато стигне до същността на ролята си: ...“Тордея се, че тази пиеса е личен подарък за мен от преди около 25 години. Може би тогава не намерих сили да направя ролята или не ме занимаваха много от темите в нея, но днес, когато пораснах, не мога да не видя лицемерието, убийството на хора, физическо и психическо, съзнателното им довеждане до истерия, пиянство, опиати, унищожаването на човешката самоличност, ежедневната подигравка с достойнството, с вярата в Бога и в човека. Интересува ме чувството за хумор на слепия и луд човек, духа му и усмивката, с която поздравява света, въпреки всичко.

Добре, че не разбира според представите на нормалните хора. Ние се смеем на лудите, но те не от щастие са полудели, гледаме на тях като на шутове и забравяме, че имат чувства, гордост, че могат да опрощават, да се смеят и дори да бъдат снизходителни. Ние, другите хора, само се мислим за умни, добри, великодушни... може би...”

След магията на сцената, подклаждана от таланта на Мария Статулова, оставаш очарован от играта ѝ и разбираш защо в момента театрите в България отново са пълни с публика. Оставаш и с внушението за нещо горчиво – май и в наше време, когато се мъчим да се мерим с европейския аршин, нямаме основание да се гордеем с някакви значими постижения в отношението си към аутсайдерите на обществото. Така тази пиеса, особено по начина, по който я представя Мария Статулова, се превръща в своеобразен призив – нека битката за правата на унижените да продължи! И тук като че проблясва мъничко надежда за Надежда сляпата и хилядите като нея. ■